

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfi-
zetés és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
NYILTTÉR PETIT SORA 30 KR.

Csongrád, 1891. április 12.

Lapunk előző számában hirt ad-
tunk már a szentesi kaszinó választ-
mányának azon nagy port vert eljárá-
sáról, mely szerint a kaszinói választ-
mány Sima Ferenc lapszerkesztőt,
egy durván sértő czikke miatt, kebe-
léből kigolyózta.

Az ügyek előzményei sokkal ismer-
etesebbek közönségünk előtt, sem hogy
akár azokkal, akár a kaszinói választ-
mány eljárásának méltatásával bőveb-
ben foglalkoznunk kellene.

Annyi tény, hogy a kigolyózott
Sima Ferencben elvtársai a szabad
sajtó ártatlanul üldözött mártírját siet-
tek fölfedezni, s mintegy elégtételképpen
ma egy hete zajos tüntetést rendeztek
mellette. A „Szentesi Lap“ hosszas
émelygős cikkben részletezi a tüntetés
lefolyását, s természetesen azt oly im-
pozáns és nagyszerűvé fűjja föl, a
minőben szentesi halandó eddig soha
nem részesült.

Hát igaz, öntetszelgésre nem csekély
ok az, midőn a szentesi 48-as pártvezér
ablakai alatt egy oly tekintélyes egyéni-
ség, minő Horváth Gyula, megjelen, hogy
„lehajtsa a hatalmasok előtt soha meg-

nem hajtott fejét“ Sima Ferencz ábrá-
zata előtt, s czikornyás hymnusban
nyújtson „elégtételt“ annak, kit bot-
rányos sértegetéseiért egy tisztos erköl-
csi testület tagjainak sorából kitaszi-
tott; de az is igaz, hogy fáklyásme-
netek ovációinál olesőbb dicsőségre
sincsen példa, s az etajta zajos útczai
látványosságnak százszor több a kíván-
csi szemlélője, mint azoknak száma, a
kiket tisztelet vezérel az izgatott vagy
fizetett szájkodók közé.

Hogy egy fáklyás menet jól sike-
rüljön, nem kell ahhoz egyéb, mint
elegendő számú szurkos ág, egy öntu-
datlanul lármázó, félrevezetett vak tö-
meg, egy demagóg szóvivő és egy akár
milyen bálvány, mely előtt az igaz
hívók hada porba hulljon. Nem szük-
séges ahhoz, hogy valaki a „sajtó-sza-
badság mártírja“ legyen, vagy hogy
a kaszinóból kigolyóztassék! Sokkal
többet ér még ennél a következetes
rosszakarat és cunikus elfogultság, mely
az értetlen tömeget föltartóztatlanul,
mint rohanó ár a szalma szalát, viszi,
ragadja magával az örvénybe, a hon-
nan nincs többé visszatérés.

Világos példája ennek a szentesi
fáklyásmenet, melynek legsajátosabb

indító oka semmi más, mint a példát-
lan gyűlölet és hasonlíthatatlan rossz
akarat Sima Ferencz úrbán — Zsi-
linszky főispán ellen, a kit a nagy
néptribun a megyei irányzat összes
képviselőivel együtt kanál vízbe foj-
tani szeretne.

Már pedig az elfogult szenvedély
igazságos bíró soha nem lehet.

Zsilinszky Mihály működése fölött
pálczát törni sem az epéskedő Sima-
pártnak, sem Szentes város basáskodó
előljáróinak, sem a fáklyásmenet fize-
tett zajgó hadának jogában nem állhat.

Jogos ítéletet e működés fölött
egyedül azok mondhatnak, kiket a
vármegye közönsége, mint mandatári-
usait, azzal bizta meg, hogy a várme-
gye érdekeit mindenben képviseljék,
s a hol csak szükséges védjék és tá-
mogassák.

A vármegye képviselőinek óriási
többsége pedig egyértelmű nyíltsággal
vallja és hirdeti, hogy Csongrádmegye
kormányzatának mai irányát komoly
és férfias kifogás egyáltalán nem
érheti.

Különben pedig módjában áll
azoknak, kik a mai megyei kormány-
zattal megelégedve nincsenek, s ezért

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCZÁJA.

A Bagi uram könnyei.

Irta: Szalay Gyula.

Sohasem tudom elfelejteni. Mintha csak
most történt volna. Hej pedig azóta Berénden
minden ember tizenhat évvel idősebb s Isten
tudja mennyivel szegényebb. Azóta már azt
a gyönyörű jegeayefasort is kivágták, mely a
Sz. Gál felőli úton diszelgett s a mi oly fes-
tőivé tette az egész kis falut. Szép volt az
esőndben, midőn magas karsú sudarait me-
részen, méltóságteljes mozdulatlansággal nyújtá
az ég felé; szép volt az viharban, midőn a
Balatonról jövő szilaj szél beléjük kapott és
csikorogva hajtogatta azokat czikázó villámok
között. Most még hirmondónak sem hagytak
belőle egy szalát sem; kivágták a cigányok
s teknőt csináltak belőlük. Pusztul az egész
falu, mintha átok nebezednék minden lakójára.
A szívem is elszorul s a könnyem is kihul,
ha egy egy pusztuló porta előtt megállok.
Pedig népének oly jó szive van akár csak
nemes Bagi uramnak.

Az ő könnyeiről akarok beszélni.

Azután történt vagy két hónapra, mikor
beállítottam egyik napon a tiszteletes úrhoz.
Szegény jó öregem előadta, hogy semmi más-

ért nem jött, mint azért, hogy e gyenge bete-
ges fiút (ez én voltam) vegyen fel a Kéri
rektor uram iskolájába. Ennek az iskola vál-
toztatásnak az oka pedig tulajdonképpen egy
jó suhogós spanyol nádpálca volt. Áldja meg
az Isten a ki ezt suhogtatta! A jó tiszteletes
úr letette a pápaszemét; magához intett, meg-
simogatott s mondotta, ne féljek, Kéri uram
áldott jó ember. Igaza volt.

Másnap a mester úr nézett, hogy isko-
lájában az én helyem üresen maradt. Össze-
rándzott homlokkal kérdé a fiúktól, hogy tán
beteg vagyok! — Nem, mondák azok, már
a túlsóba jár.

Délben a mester úr feljött hozzánk. Én
elbujtam. Nem tudom, mi történt! De én nem
mentem vissza hozzá. Kéri uramtól erővel
sem tudtak volna elvinni. Ugy szerettem én
azt a jóságos embert, nem féltem én többet
az iskolától, az ő kedvéért még azokat a
szép zsoltárokat is megtanultam s „döllesté-
ken“ Kéri uram mellett ülve a kóruson, leg-
jobban el is énekeltem a tiszteletes úr fiával.
Egy reggel, amint beállítok az iskolába, az
előszobában találtam a rektor uram kis leá-
nyát, a szép Anikót. Piczi csipkés kendőjébe
rejtette arcát és kervesen zokogott. Kérdez-
tem Anikót, mi baja? De ő nem felelt, csak
sirt egyre.

Ebben a pillanatban megnyílt az iskola

ajtaja, a tiszteletes úr lépett ki rajta s utána
a többiek csendesen lépkedtek. Haza küldöt-
tek bennünket, mert Kéri uram nagyon
beteg volt.

Délután feljött hozzánk a kúrator meg-
mondani, hogy Kéri — meghalt.

Harmadnap eltemették. Csikorgós ziman-
kós téli idő volt. Sirva kísértük ki a teme-
tőbe s ott leeresztették a felesége mellé. A
tiszteletes úr elbucszította, mi pedig egy zsol-
tárt énekelünk s utána lassan elszéledtek az
emberek a temetőből, csak a kis Anikó állt
ott a sir mellett s szívet szaggató zokogással
hallgatta az apja koporsójára lehulló görön-
gyök tompa zuhogását.

— Anikó, jér haza! — mondtam neki
könnyes szemekkel.

Ő megfordult. Ekkor vette észre, hogy
senkije sincs a világon. Egy fájdalmasat si-
koltott s összerogyott.

En Bagi uramhoz futottam, ki komoran
állt neje sirja előtt. Én nem tudom mit ha-
dartam neki össze, de oda jött Anikóhoz. Az
olyan kérően emelte föl reá okos kis szemeit.
Körülnézett az a komor ember, lehajlott hozzá
és megcsókolta.

— Atyád leszek! — mondá s egy
könnycsepp gördült alá a komor ember szemé-
iből. Én meghatva néztem e jelenetet. A sir-
ásó a fejét is leszúrta a felhantolt sir

Zsilinszkyt okozzák, fölvetni a bizalmi kérdést, hogy kitűnjék, vajjon a megye közönsége mily bizalommal viseltetik a főispán iránt. Azonban ők ezt nem teszik! Nem, persze azért, mert rövid úton kitűnne a már ismert tényállás, hogy ők csak ámitani akarják az országot és félrevezetni a kormányt!

Sokkal könnyebb szerep az övék ügy, mert a lármáuk és hangzatos szavaknak akadhat néhány hívója is.

Mi azonban tökéletesen meg vagyunk győződve arról, hogy ha ezek az urak minden héten kétszer fáklyás menetet rendeznek is Sima Ferencnek; vagy akárhogy akarják is őt a szabadsajtó martyrjának feltüntetni: a vármegye közönségét tévútra vezetni nem bírják! Mert megyénk közönsége tudja azt, hogy olyan megyei kormányzat, minő a mai, még nem volt Csongrádvármegyében.

Zsilinszky Mihály működése fölött csak azok ítélhetnek joggal és igazán, kik őt magát és tetteit alaposan ismerik. Ezek pedig úgy ítélnek, amint éreznek és amint érezniük kell is.

Hijába, Csongrádmegye józanabb közönségét semmiféle üres idegen nagyság nem fogja orránál vezetni.

Csongrádmegye közönsége elég intelligens ahhoz, hogy a saját ügyeit, menten minden illetéktelen beavatkozástól, maga intézze el.

Es Csongrádmegye közönsége még akkor is, ha a megyei kormányzat avatatlan kezébe lenne letéve, nem szorulna idegen bálványok támogatására; hanem miként eddig, ezentúl is ismerné kötelességét, s tudja azt, hogy hogy a megyei kormányzat fölött csakis neki magának van joga illetékes ítéletet mondani!

Néhány szó tűzoltóságunk szervezéséhez.

Elismerjük bár, hogy azok, kik e fontos intézmény megalkotására hivatják, a legjobb szándékkal és buzgó akarattal igyekeznek tűzoltóegyletünk életkeltésén; mégis és újra meg újra hangsúlyozandónak tartjuk, hogy élet-és vagyonbiztonságunk megvédése és biztosítása határozottan égetőbb és aktuálisabb szükséglet képez, sem hogy annak megvalósítását sürgetni és szorgalmazni kötelességünknek ne ismernők.

Élet-és vagyonbiztonságunk egyik leg-hivatottabb őre a tűzoltó.

Mentő és oltó szereivel, saját maga önfeláldozásával készen áll mindig arra, hogy az embereket és azoknak ezeket érő vagyonát meg mentse a végelpusztulástól. Az első jelre talpon van, hogy tehetsége és ereje szerint korlátai közé szorítsa és elfojtsa a dúló elemet, a tüzet.

Igaz, hogy minden ember tűzoltó, ki embertársa szerencsétlenségén szánakozni tud; de hogy valódi tűzoltó lehessen valaki, ahhoz tanulmány és gyakorlás kell, a mit csak is társulás útján lehet megszerezni.

Éppen ez, t. i. a társulás az, melynek érdekében már oly sokszor fel szólaltunk e lapok hasábjain s másutt is. Úgy látszik azonban, hogy — szavunk a pusztában hal el, s tán ékesebben és eredményesebben tudna beszélni egy Toroczkó vagy Eperjes újabb esete, sőt tán arra várunk, hogy előbb nálunk is Nagy-Károly vagy Tokaj rémes tragoediája játszódjék le, mikor végre majd mi is föleszmélünk?!

Talán egy elem sincs, mely oly közvetlen veszélyvel fenyegetne, mint a tűz. A meggyújtott lámpa, mely világítani van hivatva; a kandalló tüze, mely hajlékunk kényelmessé tételére, avagy eledelünk élvezhetővé változtatására szittatott, ha a kellő korláton túl csap, elhamvasztja, szétrombolja hajlékainkat, megsemmisíti egy egész életet át szorgalommal gyűjtött kincseinket s leszünk földönfutó nyomorultakká.

Tehát egy ily megrázó eseményt kell — úgy látszik — átélni nekünk is, hogy azután egyesüljünk védelemre; mint az elázott utas, ki eső után azért veszi fel köpenyét, hogy elázott, megfáradt tagjait melegesse?

Már most társuljunk, alakuljunk egyletté,

hogy majdan a romboló elem terjedésének gátat tudjunk vetni, hogy meg tanuljuk a módját, miként kell megfékezni a tűz pusztító erejét.

Meg vagyunk győződve, hogy a közönség meghozza az áldozatot, s községünk előljárósága is kész annyit áldozni hogy alakulandó egyesületünket ellássa mindazon eszközökkel, melyek alkalmassá tesznek arra bennünket, hogy a féktelen elemmel a harcot megvívjuk.

Ez előtt mintegy 4 — 5 évvel már volt városunkban egy önk. tűzoltó csapat, mely azonban különféle okok miatt a célnak meg nem felelhetvén, lassankint fölbomlott. Ezen fölbomlott egylet újja szervezését célozzuk ismételtén is jelen sorainkkal.

Midőn ezen eszmét a múlt ősszel felvettük, indítványunk szíves fogadtatásra talált, sőt az ige már már testet kezdett ölteni, anemlyiben Dr. Cicatricis főszolgabíró úr, kitől e tekintetben ma is a legtöbbet, úgyszólván mindent remélünk, egy előterkezeletre hívta össze azokat, kik az alakulandó egylet iránt érdeklél viselkednek; s habár az alak teljes kidomborodásától azóta messze éppen nem estünk, egy lépés mégis tétellett a dolog megvalósítására. Nem alszunk egészen, s ez biztatásunk a jövőre.

Ugyanazért legyen szabad az igen t. főszolgabíró úr figyelmét arra felhívni, hogy miután már maholnap nyakunkon lesz a nyár is, mikor a nagy tüzesetek olyan gyakoriak, szíveskedjék útát-módot lelmi rá, hogy az egylet minél előbb tényleg megalakuljon, s már az idén annyira kiképezve és begyakorolható legyen, hogy a netáni szerencsétlenségek esetén teljes apparátussal kezdhessen meg működését.

Az egylet célszerű szervezésére vonatkozólag bátorokodunk egyúttal a következő megjegyzéseket előterjeszteni.

Nézetünk szerint, ha az egylet kizárólag az önkéntesség elvén nyugodnék,*) ez korántsem felelne meg a célnak, mert egy magán egylet soha sem rendelkezik oly jövedelmi forrással, melyből egy mindig készenlétben álló tűzoltó csapatot, tűzjelző állomást stb. fenntarthasson, melyek pedig a sikeres működés alapföltételei.

Dr. Cicatricis főszolgabíró úr magán

*) Tán „működnek“?

Szedő.

mogorván förmedt reám: „Mit ácsorog itt az úr, jobb lesz, ha haza megy! . . .“

Nap nap után, év év után mult s Anikó arczán mindenik újabb s szebb rózsákat hagyott. Bagi úram ódonszerű nemesi portája egyre élénkebb egyre szebb lett. Egy reggelre csak arra ébredtünk, hogy a ház előtti pusztá részén gyönyörű virágos kert pompázott. A kis Anikó egész nap elbábrált ott az illatos tarka virágok közt, olyan hűségesen ápolgatta, öntözögte azokat. Bagi úramnak egész gyönyörűsége telt benne. Úgy járatta, úgy dédelgette, mintha nem is árva, hanem a maga gyermek lett volna.

Pedig Zsuzsi néne sokszor zsémbeskedett, kívánt ha Bagi úram a termés eladása után új ruhát, pipere szereket hozott a városból Anikónak.

— Gábris, Gábris, csak nem akarsz belőle drágalátós kisasszonyt nevelni? Még az kellene; mit gondolsz? Elkényezteted, mintha üvegházi virág volna; ma ezt, holnap azt hozod, mindig csak a kegyét keresed, majd később a fejedre nő. Megezirógat. Édes bácsi, édes kis Gabi bácsi! Te aztán elveszted a fejedet. Ki látta? Ördög látta! Majd aztán minden elmegy, semmi sem lesz, hiszen a hahoti malom árendáját is mindig elviszik, mióta a drágalátós kisasszony itt van. . .

— Zsuzsi?!

— Mit!

— Csak azt kérdezem, ki beszélt már magadat? . . .

— Ejnye lánczhorta, de ki van ma

kelve! Azért se! hogy ha én nem volnék itt a házban, te mindent reá költenél Gábris. Köszönje meg Anikó, hogy magadhoz vetted, nem is tudom, mi ütött beléd, hogy ide hoztad. De jól van, hiszen senkije se volt a világon, hova ment volna, megfagyott volna. Nos? . . . Mi? . . . Vagy nem szóltál? . . . Jól tette! De tanulja meg a dolgot, menjen ki a mezőre, nézzen az aratók után, ott aztán dalolhat, de nem az én fülemben. Menjen le a kert tőhöz, vigyázzon a ruczákra, libákra; a minap is elcsatangoltak; Bodáné a végéről hajtotta őket vissza napnyugta után. Igenis! Anikó mind azt megteheheti, nem olyan nagy leány; nem neve em nassás kisasszonynak, Mi?

— Akarom! — mondá Bagi Gábris szigorú arczkifejezéssel.

Zsuzsi néne már csipőre rakta kezeit, Gábris úr elé állt, nyelvelni akart, midőn az ajtó hirtelen feltárult, s a szép kis Anikó lépett be rajta. Zsuzsi néni meglepetve nézett reá s a támadást abba hagyta.

— Jer ide, édes szentem, galambom, Anikóm, nézd csak mit hozott neked a Gábris bácsi; látod angyalom ezt a szép ruhát, köszönd csak meg a Gábris bácsinak, ha felveszed egész kisasszonyka lesz belőled.

Ez utolsó szavak Gábor urnak szóltak. Gábor úr visszafordult s az a kemény, néma tekintet, mellyel Zsuzsi néne találkozott, mintha még egyszer azt monta volna — akarom!

Napok multak . . . évek multak . . . Hiába zsémbelt Zsuzsi néne, Anikóból

mégis csak kisasszony lett. Az egész vidéken nem volt nála szebb teremtés. Meg is csudáltak, meg is bámulták, mikor a nyári napok csendes alkonyán Anikó lehajtott a Balatonra fürödni.

Olyan sikkesen állt a kezében a gyeplő . . . olyan szépen tánczolt az a két deres . . .

En éppen akkor kerültem haza. Kis falumat régen nem láttam már. Lementem újra a szép Balaton partjára s oda álltam napnyugtakor a füzek alá s néztem azokat a locsogó-csobogó hullámokat; akartam tudni, hogy olyanok-e még mint gyermek koromban. Kérdezni akartam azt a beszédes nagy vizet, azt a gyönyörű vidéket, a hullámok fölött repkedő kúszvágót, sirály és halászmadár-csoportokat, hogy mondják el a multak történetét.

Minden a régi volt. A kis csónak még a régi karóhoz volt kötve a parton. Ott állt még az öreg halászkunyhó is, csak annyi változás volt rajta, hogy az idő s a viharok szörnyen megviselték. A hosszú háló ott nyúlt végig a szárító rudakon; a halászok egy rég elfeledett kedves dallam ütemeire eveztek Badaacsony felé a háló megvetni. Az esti szellőtől felvert habfodrokat a keszthelyi hegyek mögé lebukó nap arannyal sugározta be. S azok a csillámló, mormoló, egymást játszva kergető fodros hullámok elkezdették a multak történetét regélni. . . .

(Folyt. köv.)

beszélgetés közben oda nyilatkozott, hogy a kellő számú *működők* mellé még megfelelő számú *pártoló tagok* is sorozandók, akik az egylet kiadásaihoz hozzá járulnak.

Föltétlenül helyeseljék e tervet, s részünkről csupán csak annyit tennék még hozzá, hogy állítson föl a város egy legalább 5 tagú állandó fizetéses tűzörséget, melynek költségeit évi rendes költségelőirányzatában lenne kötelessége fedezni.

Ez a tűzörség a városnak úgyszólván egy krajezárjába sem kerülne, mert fizetésükre elég volna azon összeg, mit a város e czímen a biztosító társulatoktól kapna évenként.

Mindkét csapat pedig egy közös *oktató parancsnok* vezénylete alá lenne helyezendő, s ezen személyben összpontosított vezetés képezné azon kapesot, mely a különféle elveken nyugvó csapatot szerves összefüggésbe hozná.

A jövő titka, hogy mindez miként s hogy egyáltalán meg fog-e valósíthatni. De reményt nyújt a közönség áldozatkészsége, előljáróságunk buzgalma, s a főszolgabíró úr ismert ügyszeretete, hogy ezen kérdések a közel jövőben megoldást fognak nyerni.

Vajha sokan olvasnák e sorokat, s igyekeznének minél többen, minél nagyobb *tűzzel*, a maguk ereje és tehetségének följárása által is az eszmét diadalra juttatni, hogy az egylet megalakulva működhetnék hazafias emberbaráti vállalatában.

— czi.

Ujdonságok.

— április 12.

— **Kedvezmény előfizetőinknek.** Tisztelettel értesítjük előfizetőinket, hogy a „Magyar Kertész” című jeles gazdasági szaklap szerkesztő- és kiadóhivatalával oly kedvező megállapodásra jutottunk, mely szerint a „Csongrádi Lap” előfizetői részére — csupán 50 krnyi felülfizetésért — a „Magyar Kertész” egész évfolyamát, mint lapunk mellékletét fogjuk számonként rendszeresen küldhetni. Az ügyesen és nagy szakértelemmel szerkesztett lapot, melegen ajánljuk t. előfizetőink figyelmébe.

— **Dr. Tergina Gyula** Csongrád-vármegyei kir. tanfelügyelő hat napi itt tartózkodása alkalmával népoktatási intézeteinket a városban és a tanyák között is meglátogatta s a tapasztaltak fölötti általánosságban megelégedését nyilvánította. — Hétfőn d. u. a polgáriiskolai tantestülettel konferenciázott, különösen hangsúlyozván egy polgári leányiskola szükségességét. Az e tárgyban benyújtandó emlékirat szerkesztésére a tantestületet kérte föl. Kedden távozott el körünkből Csanya, az ottani iskolák megtekintése végett.

— **Letette a mandátumot.** Szőte Ilés első tanácsbeli, a városnál eddig elfoglalt állásáról hajlott kora és betegeskedései miatt a múlt héten lemondott. Mint értesülünk, több városi képviselő azon kéréssel fordult Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úrhoz, hogy a lemondást ne fogadja el, hanem utasítsa a tanácsnokot, hogy állását a megbízás idejére újfönt foglalja el.

— **Jegyző választás.** Megbízható forrásból közöljük, hogy az üresedésben lévő másodjegyzői állás még e hó folyamán okvetlenül be fog tölteni városunkban.

— **Szent színészet Csongrádon.** Dr. Eben Mihály mágoesi plébános, kinek e téren kifejtett aldozatkészségéről és sikereiről már lapunkban is többször megemlékeztünk, május hó első felébe városunkba jön, s a népkerti színház helyiségében előadásokat fog tartani. Ezen előadásokra, melyeknek tiszta jövedelme mindannyiszor a legnemesebb jótékony célra: Csongrádmegye árváinak segélyezésére szokott fordítatni, már most felhívjuk közönségünk figyelmét!

— **Üngyilkossági kísérlet** történt volna tegnap, ha a mi kedves Náci barátunk szívében viselne lapunk ügyét és hallgatott volna a szerkesztő úr kérésére ebben a szűk világban, midőn a szeneci nagyhírnévre vergődött Sina-féle botrányosságán kívül más anyagot alig kapunk és taláink lapunk újdonsági rovatának megtöltésére. De ki is hitte volna, hogy kedves Nácikánk, a „Csongrádi Lap” újdonsági rovatának fővárosi ügyességi, első rangú írója visszakozik akkor, midőn a lap e rovatának kellő kitöltéséről volt szó. — Egyáltalán nem állott kötelem Náczi, pedig csak annyit kívánt a szerkesztő úr, hogy egy kicsit akassza föl magát. Mikorra a kékülésre került volna a sor, már a hirtelen és véletlenül odaerő szerkesztő úr élesre fent bicskájával segített volna a feszült kötelem, elvágta volna azt. Nem történt volna semmi baj; még az üngyilkossági kísérlet okát is elmondtuk volna. Pl. hogy páciensek hiányában követte el ezt a kis merényletet; vagy hát azt pl. hogy a fölötti örömben, mert egy 50-es karamból 49 főrrel megnyert stb. — Hanem a szerkesztő úr volt a hibás. Mert ha Náczikának azt ígérte volna, hogy egy olyan vidéki színtársulathoz szerződött énekesnek (Tenoristának? Szedő.) melynek igazgatója tetszés szerinti összeget ad kölcsön kamat nélkül, akkor Náci barátunk nyakába vette volna a kötelet, szögére akasztotta volna magával együtt, a szerkesztő úr már ezóta le is vágta volna kötelestül együtt, meg lett volna az örömvacsora és a mi legfőbb, e sorokkal sem untattuk volna tisztelt olvasóinkat. Lett volna egy becsületos üngyilkossági kísérlet leírva. Így pedig lapotólék.

— **Népiünnepély.** Az ipartestület legutóbbi ülésén bizottságot küldött ki egy nagyobb szabású pünkösdi népiünnepély rendezésére. A bizottság az iparos ifjúsággal együttesen legközelebb megállapítja az ünnepély programját, melynek egyik pontját nyilvános ökörszítés is fogja képezni.

— **A 48-as népkör,** mely eddig a Schwartz Ignác féle házban volt ideiglenesen elhelyezve, tanyáját a Forgó G. Imre házában utótte föl.

— **Csongrádmegye a népszámlálás után.** Megyénk területét az 1881-iki népszámlálás szerint 228.413 lélek lakta, míg a most 1891-ik év elején megtartott népszámlálás, megyénk területén 262.774 lakost tüntet föl. Így megyénk lakossága 10 év alatt 34. 361 lélekkel szaporodott.

— **Új kávéház.** Schwarcz Ignác úr a piac téren fekvő házáat kényelmes és tágas vendéglővé és kávéházzá alakítja át. Az új helyiség megnyitása Szt. György napkor lesz.

— **Ne tessék többesszámban beszélni!** Szól pedig a nota Sz. Kovacs Pál t. kollégánknak, ki a „Csongrádmegye” 27-ik számának újdonsági rovatában a többek közt ily formán tör ki: „Aligha van Magyarországon ez idő szerint város vagy község, s hol a sajtóban olyan szemenszedett izetlenségek jelennek meg — természetesen a nyílttérben — mint a csongrádi lapokban...” Igen lekötélz bennünket t. kollégánk, ha lesz szíves és rámutat azon szemenszedett gorombaságokra, melyek a mi lapunkban megjelentek. Ellen esetben pedig kérni fogjuk, hogy máskor a gyermekét nevével szólítani tessék!

— **A tiszameder rejtelméi.** Olvasóink bizonyára egy rettenetes, hajmeresztő titkot vélnek e hangzatos czim alá bujtatva; pedig mi magunk kutatjuk a legnagyobb kíváncsisággal, hogy vajjon mit rejtget magában ez a csendes Tisza, hogy úgy elbarrikádozzák a közönség elől? Nem elég ugyanis az, hogy négy-ötösoros vas sodronnyal körül hálózták, mint valami repedt fazekat, de még sűrű akácgyalakkal is úgy körül-sáncolták, hogy könnyű szerral nem egy hamar lehet a Tiszára jutni. Eppen nem helyeselhetjük a társulat e nagy gondosságát, mert bármilyen végből történt is ez az intézkedés, amnyi bizonyos, hogy nagyon czélszerűtlen. A város alatti elzárás már azért sincs helyén, mert csak alig minden 4-5-ik utcán van egy keskeny lejáró, s így ha esetleg a Tisza szélén tűz támad, nem lehet vízért a Tiszához jutni. És tegyük fel, hogy néhány év múlva, mikor az apró galyak egész erdőt képeznek a Tisza körül, esetleg árvíz idején sürgős segílyre lenne szükség, előbb az erdőt és sodronnyokat kell lerombolnunk, ha a veszeléyzett pontra akarunk hatolni. Szóval részünkről (úgy tüzbiztonsági mint ez utóbbi okból is) kénytelenek vagyunk a körülzárólast helyteleníteni.

— **Légen szárított természetes istállótrágya** című hirdetésünkre különösen felhívjuk t.

olvasóink becses figyelmét. Ajánljuk ezen legbiztosabb, legjobb és egyszersmind legrégibb trágyát, Kalászos, gumós, valamint minden egyéb növénynél, de különösen a kereskedelmieknél, mint reepeze, komló stb. felette hatásosnak bizonyult. A szőlőtermelésnél rendkívüli sikerrel alkalmazható. Tartalmaz a vevőnek számszerűleg biztosított légenyen, vilsavon (phosphorsav) és kálin kívül 50 százaléknál több szerves anyagot, könnyen oldható alakban. A szerves anyagok bomlása által légköneg (ammoniak) képződven, oly légenyartalmú tápanyaggal gazdagítja a talajt, mely minden művelés alatt álló vetemény fejlődését hatásosan előmozdítja. Ezen trágya, mely ezek szerint az úgynevezett „concentrált (porított) marhatrágya” minőség tekintetében jóval túlhaladja — még azon nem csekély fontosságú tulajdonsággal is bír, hogy a talajt kellően lazítja és melegíti, egyesíti tehát a költséges műtrágya és az istállótrágya jó tulajdonságait a nélkül, hogy beszerzési ára aránylag oly magas volna, mint a műtrágyáé.

Neumann testvérek a trágya kizárólagos eladásával Magyar-, Horvátország és Szlavonia részére Szávost Alphons jóhírnevű, budapesti kereskedőt bízta meg, kihez egész bizalommal fordulhatnak gazdáink.

CSARNOK.

Az örültek között.

Az elbeszélés így kezdődik.

Pár évvel ezelőtt a londoni örültek házáat kerestem fel s ajánló leveleim folytán abban a szerencsében részesültem, hogy a szomorú kastély első orvosa volt kalauzom a termék tömkelegében, a hol az örültek voltak elhelyezve.

Az első emelet egyik salonjában öreg férfit vettem észre a sarokban, aki eltakarta füleit s e közben folyton mormogott maga elé.

— Ki ez? kérdem.

— G... lord.

— Mi a rögeszméje?

— Hogy folytonosan hallja elhalt leánya esdeklését a sírból.

— Úgy? És miért esdekel a leány?

— Kíváncsi erre a történetre?

— Igen.

— Elmondom; és pedig annyival is inkább, mert a legkülönösebb bünténnyel kapcsolatos.

— Figyelek.

— G... lord igen gazdag és igen büszke ember volt. Egyetlen leányára majdnem oly büszke volt, mint ezimerére.

Egy napon a 17 éves leányt — aki csudás szépség volt — egy közönséges polgári családból származott tiszt kérte nőül, aki szerette a leányt, s kit ép' oly forrón szeretett a leány.

G... lord a kérodt hidegen utasította el s a leányt elzárta, nehogy találkozzék kedvesével.

— De ez igen közönséges történet — vetém ellen.

— Várjon. Ami majd ezután jön, az nem lesz olyan közönséges.

— Figyelek.

— Az elzárt leány néhány hét mulván megmérgezte magát s mikor a szobaleány belépett hozzá, halva találta.

A büszke lord úgy mutatta, mintha nem verné le e csapás. Egy könnyet sem ejtett és azt mondta:

— Így bünhődnek az engedetlen leányok.

Azután utazni tért, meg sem látogatván leánya sírját.

Az utazás azonban igen nehezen gyógyította szívének égő sebet; és hosszú évek teltek kínos, fájdalmas utazásban, amely alatt feltámadt és folyton nőtt lelkében az önvád.

Utazásának ötödik évében egy nevezetesen déli fürdőben tölté a telet s egy igen szép özvegygyel ismerkedett meg, akinek férje tiszt volt s Algirban esett el.

Ezt a szép nőt a lord megszerette s szerelme féktelen szenvedélybe csapott át.

Daczára annak, hogy a nő multjából csak annyit tudott meg, amennyit az mondott el neki, daczára, hogy a nő polgári származású volt: nőül vette.

Pár heti boldog családi élet után, a mikor az ő és családja egész történetét tudatta nejével, egy sajátságos éj köszöntött be.

A lord ugyanis a szoba különféle részeiből hallotta feléje hangzani a szerencsétlen és öngyilkos leánya panaszát, amely panaszhoz átok is vegyült.

A lord ijedten ugrott fel ágyából és másnap reggel elutazott.

De bármerre ment, bármerre járt, a világ minden részében hallani vélte meghalt leánya, esdeklését a sírból.

És ez annál inkább különösebb volt, mert neje mit sem hallott.

Egy évi folytonos utazás, illetve menekülés után a lord megőrült és ez intézetbe került, ahol most is folyton hallja megholt leánya esdeklését.

Azért takarja be füleit és azért dúdol folyton, hogy ne hallja megholt leánya panaszát.

Az orvos elhallgatott és én kíváncsián kérdém:

— De hát hol itt a büntetés?

— Megmondom — szolt az orvos és kivézetett a tereméből.

A folyosón folytató:

— A lord igazán hallotta leánya esdeklését, vagy legalább a panaszos hangot.

— Hogyan?

— Neje, aki tulajdonképpen egy bűvész özvegye volt, mihamar magához akarta keríteni férje vagyonát s miután tudta a szerencsétlen leány történetét: ő csinálta az egészet.

— Ah!

— Igen. Úgyes ha beszélt volt s éjjelenként ő hallatta az esdeklést oly módon, mintha a föld alól jönne. És ezt mindaddig tette míg terve sikerült, míg a lordot örületbe hajtotta,

— Hogy tudták meg?

— Halála után megtalálták naplóját s abban az egész eljárás le volt írva.

Irodalom.

A „Magyar Kertész“ f. évi 7-ik száma változatos tartalommal jelent meg. Cikkei:

Valami a nyomorék fákról, írta Liebbald Béni. — Az oltó vesszőkről. — April havi teendők. — A párosítás. — Lapozás. — A boggyó gyümölcsűek tenyésztése. — Vegyesek. A „Magyar Kertész“, mely szakértelemmel van szerkesztve magában foglalja az *időszerű* tanácsokat és utasításokat; iránya oly könnyű modorban van írva, hogy azt bárki is könnyen megértheti. Mint láttuk cikkeiket több tekintélyes lap is át szokta venni, mely minden esetre csak dicséretére válik a „Magyar Kertésznek“, hogy csendes munkájával magára tudja vonni a sajtó figyelmét. Különben a lap munkatársai jeles erőkből van összeállítva, akik már nem egy érdekes és tapasztalaton alapuló cikkek lepletek meg a „Magyar Kertész“ olvasóit. A tavaszi munkálatok beálltával, mint hasznos közlönyt ajánljuk olvasóink figyelmébe. A „Magyar Kertész“ szerkesztői Bornemissza Zoltán és Czapáry Dénes gazd, tanárok. — A lap előfizetési ára oly csekély, hogy azt bárki is megszerezheti egész évre 2 ft 40 kr., félévre 1 ft 20 kr-ért. Az előfizetési pénzek a „Magyar Kertész“ kiadó-hivatalába Nagy - Szöllőse (Ugocsa megye) küldendők.

Hölgyolvasóink figyelmét már most felhívjuk a gyümölcsbefőzési időny közeledtére s ajánljuk a „*gyümölcs- és főzelék-befőtt készítés gyakorlata*“, című legközelebb megjelenő munkát. E műben az összes gyümölcs, főzelék, lekvár és szörpnek készítése egyszerűen, értelmesen, a takarékosági szempont figyelembe vételével van leírva egy oly házi-asszony által, ki 28 éven át szerzett bő tapasztalatokat e téren. A műre — mely több mint 200 különféle receptet tartalmaz — csekély 65 krajczárral lehet előfizetni. Jó lélekkel ajánljuk ezen páratlanul álló munkát hölgyeinknek, mert tudjuk, hogy a csekély előfizetési összeg már az első befőtt készítés alkalmával is busásan megtérül. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldányt küld a kiadó. Az előfizetési pénzek *Nyíregyházára, Tarczali Dezső* könyvkiadóhivatalába küldendők be.

Szerkesztői üzenet.

S. A. Helyben.

„Hahogy először megcsal jóbarát,
Hát lisse kő és tird el békesen.
De másodszor ha rászéd ezimborád.
Akkor te — nagy számár vagy kedvesem!“

Felelős szerkesztő: Éder János.

Társ-szerkesztő: Tary István.

Kiadótulajdonos: Schwarcz Sándor.

HIRDETÉSEK.

Bármily állásu, széleskörű

ismerettséggel bíró

megbízható személyek

kik igen előnyösen ismert

SORSJEGY-TÁRSASÁGOK

létrehozásához

tagok szerzésével foglalkozni

akarnak szép jövedelmet nyer-

hetnek. — Ajánlatok intézen-

dők a Magyar általános ta-

karékpénztár részvénytársas-

sághoz Budapesten.

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy zuzott állapotban

NEUMAN TESTVÉREK aradi cégtől

50 % -nál több szerves anyaggal.

VEGYI ELEMZÉS

Viz	8 %
Szerves alkatrészek	35 %
Hamu	57 %
Vízben oldható vilsav	1,28 %

Összes vilsav (phosphorsav) meny.	3,16 %
Szerves légeny (Organ Stickstoff)	2,90 %
Káli	1,45 %
Vilsavas (phosphorsarvas) káli	2,46 %

Ara 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasut-állomásra szállítva, zuzott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselő Magyarországon, Horvátországon és Slavonia részére

Szavoszt Alphonsnál

V. Arany János-utca II, BUDAPESTEN V. Arany János-utca II,

hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.